

III.1.1 A projekt címe

Rád szükség van! - Az egyenlő bánásmód elvét megvalósító oktatási-nevelési gyakorlat kiterjesztése

III.1.2 A projekt megvalósításának helyszíne

Régió(k),	Észak-Alföld	Közép-Magyarország
Város(ok)	Debrecen	Budapest

III.1.3 A projekt megvalósításának időtartama (min. 6 max. 12 hónap)

12 hónap

III.1.4 Az igényelt támogatás összege (minimum 30 000, maximum 100 000 euro)

Teljes elszámolható költség	126 843,60 EUR	100%
Igényelt támogatás	99 996,80 EUR	78,83 %
Önerő	26 846,80 EUR	21,17 %

III.2 A projekt összefoglalása (maximum 1 oldal)

Ismertesse a projekt lényegét röviden.

Projektünk általános célkitűzése egy olyan integrációs szemléletű és személyközpontú pedagógiai-, és segítő metódus megtanítása és elterjesztése, majd ennek alkalmazásával követő iskola létrehozása, mely a célzott régióban hozzájárul a helyi társadalom marginalizálódott ifjúsági csoportjainak társadalmi reintegrációjához, s az attitűdformálás révén csökkenti az előítéletes magatartás mértékét, s a diszkrimináció áldozatává válásának veszélyét.

Meggyőződésünk, hogy a diszkrimináció áldozatává válásának egyik tényezője, a már egészen fiatal korban (10-16 életév) különféle okokból történő oktatásból való kiamaradás, mely tény csak fokozza azokat a hátrányokat, melyekkel ezek a fiatalok eleve küszködnek. Ráadásul tapasztalataink szerint a kiamaradás oka általában nem az alacsony tanulási teljesítmény, hanem pont azok a tényezők, melyek miatt eleve hátrányos megkülönböztetés éri az érintetteket: nemzeti vagy etnikai kisebbséghez való tartozás, fogyatékoság, faji hovatartozás, bőrszín, anyanyelv, egészségi állapot, terhesség, társadalmi származás, a család vagyoni helyzete. A képzésből való tartós kiamaradás pedig tovább csökkenti az esélyegyenlőség lehetőségét, növeli a marginalizációt.

Projektünk az ilyen okokból, az oktatásból és egyéb intézményi ellátásból kiamaradó ifjúsági csoportok speciális iskolai képzésének-gondozásának, reintegrációjának megvalósítását és elterjesztését célozza. Ennek érdekében a budapesti Belvárosi Tanoda Alapítványi Gimnázium és Szakközépiskola - mely 17. éve végzi középiskolákból kiamaradt, kallódó, deviáns fiatalok középfokú oktatását és gondozását, egy erre a célra specifikusan kimunkált, kikísérletezett és eredményesen működő, az egyenlő bánásmód elveit alkalmazó módszerrel – munkatársai a futamidő alatt kiképeznek Debrecenben egy olyan, e feladatra szerveződött pedagógus csoportot (kb. 20 fő), akik vállalják:

- marginalizálódott, hátrányos helyzetű, általában deviáns életvitelű középiskolából kiamaradt ill. azt, el sem kezdő fiatalok középfokú oktatását és gondozását;
- a megtanult metódus szupervizionált alkalmazását;

- e módszerrel dolgozó középfokú oktatási intézmény alapítását együttműködve a helyi hatósággal;
- s a továbbiakban a módszer további terjesztését.

III.3. Célcsoportok (maximum 3 oldal)

Ismertesse a projekt közvetlen és közvetett célcsoportjait (résztevők, közvetítők, kedvezményezettek, a diszkrimináció áldozatai). Fejtse ki, hogyan történt ezeknek a csoportoknak a meghatározása, indokolja meg, miért ezeket a célcsoportokat választotta.

Ismertesse a projekt szempontjából releváns helyzetüket, szükségleteiket, szerepüket a projektben, valamint térjen ki arra, mennyiben vesz(nek) részt a diszkrimináció által érintett célcsoport(ok) a projekt tervezésében/megvalósításában.

A **projekt közvetlen célcsoportját az a 20 fős pedagógus csapat** alkotja, akik a projekt végére elsajátítják a Belvárosi Tanoda Alapítványi Gimnázium kimaradók számára kialakított személyközpontú pedagógiai módszerét, annak érdekében, hogy a közvetett célcsoportként megjelenő marginalizálódott fiatalokkal meg tudjanak valósítani egy képzési-gondozási programot, s létrehozzanak e célból egy ifjúság segítő oktatási intézményt.

A pedagógus-jelöltek kiválasztásakor szempont, hogy az egyén személyiségrajzában fellelhetőek legyenek azok a jegyek, amelyek fontosak egy egyénközpontú pedagógiai program megvalósítása során: nyitottság, empátia, türelem, elkötelezettség.

Mivel a városban és annak vonzáskörzetében hasonló szolgáltatást végző intézmény vagy szervezet nem működik, ezért ezek a tanárok nem tudnak gyakorlati tudásra szert tenni ezen a területen lakóhelyük közelében.

A **projekt közvetett célcsoportját az iskolarendszertől kikerülő, veszélyeztetett, 16-35 éves, szociálisan hátrányos helyzetű, állami gondozásból kikerülő, roma, deviáns életvitelű, személyiség-illetve magatartászavaros, büntetett előéletű fiatalok, fiatal felnőttek** alkotják.

A célcsoport tagjai nem bírnak elegendő szociális erővel (biztos családi háttér, barátok, párkapcsolat), ami felhasználható a mindennapi élet során. Az ún. „*társadalmon kívüliség*” rányomja bélyegét a személyiségükre; torz, és sérült kép alakul ki bennük saját magukról, képességeikről. Ezért reintegrációjuk csak komplex fejlesztés és hatások révén valósulhat meg, melynek része az egyéni személyiség korrekció- és fejlesztés, életvezetési stabilizáció, mentálhigiénés- és pszichoszociális gondozás, valamint ezzel párhuzamosan a képzés-oktatás. Ezt a komplex metódust sajátítják el a résztvevő pedagógusok a projekt során.

A projekt Debrecen városában valósul meg, de az egész régióból fogadja az érintett fiatalokat. Teljes számuk több tízezer fő. A tevékenység megkezdésekor 40 fiatal számára tudunk teljeskörű komplex szolgáltatást nyújtani.

A marginalizálódott fiatalok reintegrációja akkor lehet hatékony, ha a velük való foglalkozást komplex módon értelmezzük (tanítás, mentális és szociális gondozás, személyiségfejlesztés egysége) és személyközpontú módszerekkel, integráltan valósítjuk meg. Ehhez a pedagógiai eszközökön kívül szociális segítő ellátás is szükséges.

A program hatékonyabbá kívánja tenni a középfokú oktatásból kimaradó, különféle devianciák felé sodródó fiatalok oktatási rendszerbe, társadalomba, s ezáltal munkavégzésbe való visszaillesztésének módszertanát, intézményi kapacitását, a személyzet képzését-képzettségét, s az intézmények összefogását.

III.4. Tevékenységek (maximum 8 oldal)

Fejtsse ki részletesen a projektben tervezett tevékenységeket a 4.a és 4.b komponenseknek megfelelően.

Részletesen mutassa be az összes tevékenységet, valamint azt, hogy azok hogyan járulnak hozzá a célok, eredmények eléréséhez. Indokolja meg a tevékenységek kiválasztását és mutassa be az alkalmazott módszertan hatékonyságát.

Ahol releváns, jelölje meg a partner(ek), illetve alvállalkozók szerepét az adott tevékenységben, mutassa be, mennyiben járulnak hozzá a partnerek a projekt célkitűzéseinek eléréséhez.

Tervezett projektünk hozzájárul a marginalizált ifjúsági csoportok társadalmi reintegrációjához és támogatásához. Fő célja egy, az egyenlő, személyközpontú bánásmód elvét megvalósító és sikeresen működő pedagógiai- és segítő metódus kiterjesztése. Olyan új ifjúságsegítő intézmény létrehozásának megalapozása, együttműködve a helyi hatóságokkal, melyben integrált nevelés valósul meg. Ennek érdekében egy kiképzési folyamat keretében átadjuk kipróbált gyakorlatunkat, mellyel lehetőséget teremtünk az Észak-Alföld régióban a diszkrimináció fiatal áldozatainak oktatására és gondozására, reintegrációjára.

Egy folyamatosan változó, bizonytalanságokkal teli társadalmi és politikai légkörben, mely ma Magyarországot jellemzi, erősebben jelentkezik a diszkrimináció, a kirekesztés problémája. Komolyak, erősek és súlyosak az előítéletek a diszkrimináció áldozataival kapcsolatban, s a fiatalok esetében mindezt különféle deviáns magatartásformák erősítik fel, melyek még inkább fokozzák az előítéletet és kirekesztést. Ebben a társadalmi légkörben különösen nehéz be- vagy újrailleszkedésük, minden területen, legyen az kapcsolatteremtés, tanulás, munka, az egzisztencia megteremtése, családalapítás stb. A magyar társadalom kevésbé el- és befogadó a kihullókkal, az eltévelyedőkkel kapcsolatban. Bizalmatlanság és értetlenség veszi körül ezt a társadalmi csoportot.

A szerteágazó probléma kezeléséhez rugalmas megoldási stratégiákra, alternatívákra, toleráns gondolkodásmódra, a fiatalokat konkrét cél nélkül is fogadni képes intézményekre, helyekre és feléjük forduló, velük közösséget vállaló személyek sokaságára volna szükség. Az igazi megoldás, egy valóban toleráns környezet, a másság elfogadásának szemléletmódja volna. Projektünk egy ilyen gondolkodásmódú módszer és intézmény terjesztését valósítja meg.

A helyzetelemzéshez, igényfelméréshez felhasználtuk az Észak-Alföldi Regionális Ifjúsági Szolgáltató Iroda „Észak-Alföldi Regionális Ifjúsági Helyzetelemzés” című tanulmányát. A célzott régió Közép-Magyarország után a második legnagyobb népességű régió, ahol e népességen belül nagyon magas a fiatalok aránya (25,8 % szemben az országos átlag 22,4%-al).

Ugyanakkor nagyon magas az elvándorlási szándék (45-50%) és arány is, melynek fő oka a perspektívátlanág, a képzés és munkalehetőség hiánya. A tanulmány kitörési pontként nevezi meg a nagy számú fiatal helyben tartását, ellátottságának és képzésének javítását, a szolgáltató és civil szektor fejlesztésével, hogy megtartsa őket, s ehhez elsősorban az információs és tudás infrastruktúra valamint a munkaerőpiaci követelményekre való felkészítést jelöli meg elsőrendű fejlesztési feladatként. Ehhez a fejlesztési stratégiához tud tervezett projektünk közvetlenül csatlakozni

A cél, egy olyan pedagógusokból és egyéb segítő szakemberekből álló csapat kiképzése, akik alkalmassá válnak kallódó, marginalizálódott fiatalok számára komplex ifjúságsegítő intézményt létrehozni, és működtetni a Tanodában kimunkált segítő pedagógia módszerével.

Cél a segítő pedagógiai gondolkodás- és szemléletmód formálása és elsajátítása, amely nem a diák teljesítményét vagy felszíni viselkedését helyezi előtérbe, hanem személyét, emberi lényét, mint alakítható egészet kívánja megközelíteni, megérteni és

megajándékozni a "gyógyulás", változás és fejlődés lehetőségével. E szemléletmódban a tanítás-tanulás folyamatát is a segítő munka részének, mint a személyek közti kapcsolattartás és kölcsönhatások összességét értelmezzük.

Értelmezésünkben a marginalizálódott fiatalok oktatása és gondozása olyan komplex beavatkozási mód, amely a pedagógiai és segítő munkán belül, speciálisan képzett szakemberekkel, személyközpontú szellemben, a marginalizálódott létformára mint egészre reagál a probléma megjelenési helyén, s mindezt egy erre a célra létrehozott, megszervezett és ebben a szellemiségben működő intézményben teszi.

Tevékenységek

III.4.a Az egyenlő bánásmód elvének érvényesítését célzó tevékenységre vonatkozó komponens tevékenységei

Célcsoport elérés, szervezés

Helyszín: Debrecen, Észak-Alföld régió

A Sztertelen Egyesület munkatársai a képzésben résztvevő segítő-oktató csoporttal közösen megkereső munkát végeznek a célcsoport-marginalizálódott fiatalok- körében, folyamatosan fenntartott kapcsolatot építenek ki velük és kiválasztják azt az első csoportot, akikkel a tanultak alapján megkezdhetik az oktató-gondozó munkát.

Terepmunka, segítő munka

Helyszín: Debrecen, leendő iskola, heti 4 óra tanítás, segítő munka a klienssel; heti 4 óra stáb,

A képzés fontos részeként a Tanodában folyó munka közben a hallgatók szükséges egyéb szakemberekkel kiegészülve néhány helyi fiatallal elkezdnek oktató és segítő munkát végezni. Ezzel kialakítani saját iskolájukat. E munka részeként stábot alkotnak, és egy tanodás munkatárs vezetésével elkezdik egyrészt az esetkezelő munkát, másrészt egy iskolaalapító műhelymunkát. Így folyamatosan hasznosítani tudják tapasztalataikat, és a munkájuk során felmerülő kérdések, problémák megoldásában is segítséget kapnak a tanodás munkatársaktól.

III.4.b Kapacitás fejlesztésre vonatkozó komponens

A helyi kiképzendő segítő-oktató csoport megszervezése, kiválasztása

Helyszín: Debrecen

A Sztertelen Egyesület munkatársai maguk által meghatározott módszerrel kiválasztják azt a 20 segítő-oktató jelöltet, akik részt vesznek a Projekt során a kiképzési folyamatban, melynek végeredményeként Debrecenben megalapítják a segítő-pedagógia módszerével dolgozó középiskolát.

Kiképzési terv elkészítése

A Belvárosi Tanoda Gimnázium mentorai a főpartner közreműködésével részletesen kidolgozzák a kiképzési tervet és azt ismertetik, egyeztetik a hallgatókkal. Igény szerint módosításokat hajtanak végre a képzés teljes ideje alatt is. Együttműködnek az értékelésben a kiképzési terv megvalósítása során. A kiképzés egyben egy próba program is, melynek végeredményeként egy gyakorlatban is kipróbált tematika és módszertan alakul ki.

Hospitálás

Helyszín: Belvárosi Tanoda Alapítványi Gimnázium és Szakközépiskola, hetente 1 nap.

A hallgatók 10 hónap alatt végigkövetik a Tanoda egy teljes tanévét. Ez idő alatt részt vesznek az iskola életében, annak minden eseményében. Megfigyelik az ott folyó munka

minden fázisát. A résztvevők a hét egy napját a Tanodában töltik. Ez a nap a 10 hónap alatt úgy változik, hogy a hét minden napjára sor kerüljön, így minden tevékenységben, programban részt tudnak venni. A tevékenységek lehetséges megközelítési módjai:

- egy tanár egész napját végigköveti, vele folyamatosan konzultálva;
- egy diák egy napját végigköveti, vele, amikor lehet beszélgetve;
- a saját tantárgyának összes óráját végigköveti a nap során;
- maga választja a tevékenységet, amiket a nap során követ;
- néhány stábon folyamatosan részt vesz;

A hallgató a Tanoda munkatársaival folyamatosan konzultál, a mentorral pedig hetente találkozik, és megbeszéli az eseményeket, tapasztalatokat, kérdéseket.

Csoportfoglalkozás

helyszín: Belvárosi Tanoda Alapítványi Gimnázium és Szakközépiskola, 20 alkalom kéthetente, alkalmanként 4 óra

Tartalma és célja kettős. A foglalkozás első részében tematikus előadások és beszélgetések során a hallgatók megismerik a Tanoda teljes működését, a célcsoport, a diákok problémáját, és azok kezelési lehetőségeit. E foglalkozások a mentorok vezetésével, a Tanoda munkatársainak bevonásával zajlanak szükség szerint meghívott külső előadóval. A foglalkozás második részében a résztvevők beszélgetések során a mentorok vezetésével feldolgozzák a hospitálásokon és saját munkájuk során szerzett tapasztalataikat.

A csoportfoglalkozások tematikája:

- ☒ **A Tanoda általános bemutatása**
a Tanoda megalakulásának és fejlődésének története
céljai, feladatai, pedagógiai programja, filozófiája, értékei, eredményei, nehézségek
a deviancia-probléma
- ☒ **A Tanoda diákjai**
- ☒ **A személyközpontú gondolkodásmód, a segítség és oktatás egysége**
a segítség értelmezése a Tanodában
a segítség területei és határai
a segítő-oktató szerepkör és foglalkozás
a személyközpontúság megvalósításának elemei és módszerei
segítő-pár rendszer, szerződéses rendszer, alapszabály,
egyéni haladási ütem, személyre szabott tanulási terv
- ☒ **A személyközpontú tanulás-tanítás folyamat szervezése és megvalósítása**
kurzusrendszer,
személyre szabott tanulási program tervezése
tantárgystruktúra
a tanulás-tanítás módja
tematikus tananyagszervezés
az értékelés, vizsgarendszer
a beszélgetés, mint alpmódszer
az érettségi
- ☒ **Az egyéni fejlesztés és felzárkóztatás, mint alapfeladat**
egyéni fejlesztés a tanórán
egyéni fejlesztés az órarendben
a segítő pár feladatai
a kortárs segítség lehetőségei
különböző képességű diákok egy tanórán
a személyre szabott feladatok rendszere
- ☒ **Tanórán kívüli tevékenység, szabadidő**
- ☒ **A segítő munka rendszere, elemei és szemléletmódja**
a segítő-pár rendszer
a segítő pár kiválasztása
az esetkezelés területei

a segít kapcsolat fogalma, tartalma és határai
az egyéni beszélgetések
a segítő munka dokumentálása
a segítő munka kontrollja (stábmunkamód)
az esetmegbeszélés

☒ **A droghatás kezelése**

☒ **A személyzet**

a személyzet, mint referencia csoport
a segítő-oktató foglalkozás
a segítő-oktató személyével kapcsolatos elvárások
a segítő-oktatók közössége, kapcsolataik minősége
a munkatársak bekerülése, kiképzése, és karbantartása
a segítő személyzet munkastílusa: a stábmunka

☒ **A személyközpontú szervezet**

Tanoda, mint intézmény működése
a stábmunka, mint intézményvezetési mód
a stáb, mint mintacsoport
a stáb vezetése
a szervezet (munkahely), mint az önmegvalósítás terepe

☒ **Felvételi**

ügyelet, első beszélgetés
felvételi módja

☒ **Iskola működtetése**

jogi keretek
gazdasági, pénzügyi feladatok
adminisztráció

☒ **Tanoda kapcsolati hálója, az ellátórendszer**

Projekt team megbeszélés

A Belvárosi Tanoda Alapítvány létrehoz egy projektirányító csoportot, melyhez csatlakoznak a partnerszervezetek részéről kijelölt kapcsolattartó személyek. Így áll össze a programkoordináló team, melynek feladata lesz a projekt menetének szervezése, koordinációja, az adminisztráció, és a folyamatos kapcsolattartás biztosítása az összes résztvevő szervezettel, csoporttal, személlyel. Az egyes programok megszervezésében, lebonyolításában részt vesznek a műhelyvezetők, trénerok és a fiatalok. Az egyes programok lebonyolítása utáni megbeszélések részét képezi az értékelés, a tervezés, az esetleges módosítási javaslatok. Ezek beépítése a programban a koordináló team feladata lesz.

Értékelés

A projekt lebonyolítás során a Belvárosi Tanoda Alapítvány feladata a kiképzés hatékonyságának folyamatosan elemzése. Ez az értékelés résztvevő megfigyelésen és egyéni, valamint csoportos interjúkon alapul, melynek végeredményeként egy olyan kiképzési tematika, módszertani összegzése jön létre, mely használható lesz további kiképzésekben.

Projekt nyilvánosság

Helyszín: országszerte, világháló

A főpartner feladata a Projekt nyilvánosságának biztosítása, melynek érdekében kétnyelvű weblapon követi annak menetét, szóróanyagokat, prezentációkat készít és valósít meg a Projekt minél szélesebb körű bemutatásához. Emnek célcsoportja: iskolák, szakmai konferenciák, segítő intézmények.

Projekt vezetés

A Belvárosi Tanoda Alapítvány szervezi, dokumentálja a projekt menetét. Koordinálja és vezeti a Projekt team megbeszéléseket, a projekt munkatársak feladatait. Elkészíti a szakmai és pénzügyi beszámolókat, kapcsolatot tart a pályázatóval.

A képzés egy kialakult gyakorlat tanulmányozása révén saját élményekre, tapasztalatokra épül, elméleti és gyakorlati jellegű. Elképzelésünk alapgondolata, hogy a marginalizálódott fiatalok oktatását és gondozását - a speciális segítő és fejlesztő pedagógiát - kizárólag gyakorlati tapasztalatokon alapuló, **saját élményű tanulással** érdemes elsajátítani. Ezért a képzés gyakorlati terepét a Belvárosi Tanoda Alapítványi Gimnázium biztosítja. Itt történnek a hospitálások, és a csoportfoglalkozások, melyek célja az intézményben alkalmazott módszerek, a gondolkodásmód - a segítség mint légkör és a komplex, a teljes szocializációt érintő esetkezelés - megismerése, megértése, alkalmazásának megtapasztalása. Sor kerül konkrét esetekkel, beavatkozási módokkal való találkozásra, majd a csoportfoglalkozásokon történik a tapasztalatok, élmények feldolgozása, értelmezése, valamint a felmerülő problémákhoz vagy alkalmazott módszerekhez kapcsolódó szakirodalom közös feldolgozása.

Ezzel párhuzamosan előadások hangzanak el elsősorban a célcsoport problémáinak, jellemzőinek értelmezése, fajtái, kialakulása, és az életvezetés, a viselkedési formák jellemzői, valamint a segítő módszerek, megközelítések, jellegzetes szakmai szemléletmódok témaköreiben. Ezt az elméleti tananyagot esetismertetések egészítik ki.

A foglalkozások fontos témája még a diákokkal vagy szakemberekkel történő találkozások, beszélgetések, vagy a tapasztalt helyzetek kapcsán felmerülő saját érzelmek, indulatok, bizonytalanságok megbeszélése; a szakmai szemléletmód, az önismeret és a személyiség fejlesztése.

A hallgatók kiképzésében a Tanoda részéről 5 segítő-oktató mentorként folyamatosan részt vesz, a szaktanárok rendszeresen konzultálnak velük, a Tanoda egyéb szakemberei pedig alkalmanként. Minden hallgatónak van egy mentora, akivel rendszeresen találkozik. Emellett az összes résztvevő rendszeresen vesz részt csoportos beszélgetéseken is a mentorok vezetésével. Ezek a beszélgetések segítenek egyrészt a Tanoda működésének alapos megismerésében, a tapasztalatok, kérdések, problémák feldolgozásában, másrészt a résztvevők stábbb szerveződésében. A beszélgetések témái a tanodás és saját gyakorlat tapasztalatai.

A mentor a tanulási folyamat során segítőként tevékenykedik. A képzés során munkája, a hallgatók egyéni támogatása a segítő magatartást és foglalkozást mintázza.

Nagy hangsúly van az egymástól való tanuláson is, az élményfeldolgozáson, az egyéni tapasztalatok közös elemzésén, a szakirodalom és előadások közös értelmezésén. A hallgató csoport terepe a stábbbban való munka tanulásának, az együttműködési készség fejlesztésének is.

Az alkalmazott módszer alapvető eleme a saját élményű tanulás, az átélés, a megtapasztalás. A segítő pedagógia nem ismert, nem alkalmazott, általunk kimunkált módszer, melynek elsajátítása nem valósulhat meg hagyományos tanulási folyamat során, mert kulcsa éppen az azt alkalmazó segítő-oktató attitűdje, személyisége, a tanításhoz-segítő munkához és a célcsoporthoz való viszonya, viszonyulása. Különösen nehéz, de a legfontosabb feladat a személyközpontú gondolkodásmód elsajátítása, melynek alkalmazási buktatói csak és kizárólag tapasztalati úton derülnek ki, sajátosságai a kipróbálás során érthetők és értelmezhetők. Ezért választjuk a tapasztalati úton történő kiképzési módszert.

E módszer alkalmazásában és átadásában a Tanoda 17 éves működése során sok tapasztalatot halmnozott fel. Folyamatosan fogad és képez terepgyakornokokat. Az Alternatív Pedagógiai Műhely kereteiben több alkalommal tartottunk rövidebb, hosszabb kurzusokat a témában. A Tanoda küldetésének tekinti eljárásai, módszerei kiterjesztését.

A projekt során a képzési folyamatot résztvevő-megfigyelő értékelés kíséri, melynek tapasztalatait a kéthavi projekt team üléseken elemezzük. A hallgatók a képzés elején-közben és végén csoportos és egyéni interjúknak vesznek részt. Az értékelés eredményeit záró

tanulmányban rögzítjük és a képzési tematika végső, hosszabb távon is használható kialakításában is felhasználjuk.

A három pályázó szervezet lehető legnagyobb mértékű egyenrangúságára törekszünk a program megvalósításában. Az együttműködést egy hosszú távú gyakorlati együttműködésként tervezzük. Ebben az együttműködésben közösen dolgozunk egy olyan módszer lehető leg szélesebb körű elterjesztésén, mely tapasztalataink szerint nagyszámú, diszkriminációban sújtott, intézményi ellátásból kihulott fiatal reintegrációját teszi lehetővé, s ezzel párhuzamosan nagymértékben csökkenti a velük kapcsolatos előítéleteket.

A Belvárosi Tanoda Alapítvány megalakulása óta foglalkozik a kirekesztett társadalmi csoportokkal, elsősorban fiatalokkal, számos projektet valósított ezen a területen és több innovatív programot indított el, melyek mára önállóan működnek: pl. Váltósáv Alapítvány, Megálló Alapítvány. Ez a szervezet a Projekt szakmai vezetője és fő feladata a program minél szélesebb körű nyilvánosságának megteremtése, valamint a terjesztés kezdeményezése, megszervezése, az értékelés elvégzése és a Projekt lebonyolítása.

A Belvárosi Tanoda Alapítványi Gimnázium a képzés minta intézménye, kidolgozója, terepe és lebonyolítója.

A debreceni Szertelen Egyesület követő iskolát szándékozik létrehozni, mivel a régióban a kimaradt, marginalizálódott fiataloknak jelenleg semmilyen módjuk nincs a felzárkózásra, intézményi ellátásba kerülésre. Feladatunkk e Projektben a humán erőforrás, a személyzet megtalálása, kiválasztása és részvételének biztosítása a tervezett kiképzésben. A célcsoport elérése és bevonása a programba. Hosszú távon a Tanoda szupervíziója mellett megkezdik a kimaradók iskolájának helyi működtetését.

III.5. A projekt céljai és eredményei (maximum 6 oldal)

Ismertesse részletesen a projekt által kitűzött célokat (közvetlen, közvetett, rövid- és hosszútávú), valamint az elérendő eredményeket, hatásokat. Fejtse ki, hogyan illeszkedik a projekt a program prioritásaihoz és célkitűzéseikhez.

Kérjük, hogy az eredményeket minél konkrétan határozza meg, lehetőleg számszerűsíthető mutatókat, a projekt eredményességét objektíven mérni képes indikátorokat alkalmazzon!

III.5.1 Hogyan és milyen területen járul hozzá a projekt a a diszkrimináció csökkentéséhez és az egyenlő bánásmód érvényesüléséhez?

- a kiválasztott célcsoport elérési aránya növekszik;
- létrejön egy újabb segítő-pedagógiát alkalmazó iskola, egy reintegrációs modell;
- több szakember lesz alkalmas egy komplex reintegrációs program és módszer alkalmazására,
- az alulképzettség csökken,
- a marginalizálódott fiatalok száma csökken,
- a diszkrimináció áldozatainak aránya csökken a reintegráció révén,
- attitűd formálás kezdődik el;
- kiterjesztési módszer alakul ki.

III.5.2 Fejtse ki, hogy a projektnek várhatóan milyen hatása lesz a célcsoport(ok)ra? Térjen ki minden releváns célcsoportra (közvetlen, közvetett célcsoportok, résztvevők, közvetítők, kedvezményezettek, a diszkrimináció áldozatai).

Célcsoport, célterület :

- A célcsoport ellátottsága jelentősen javul. A személyközpontú segítő pedagógia és az integrált oktatás magvalósulása a marginalizálódott fiatalok számára érettségi és szakképesítés megszerzését teszi lehetővé a régióban.
- A személyre szabott tanulási folyamat csökkenti a lemorzsolódást, hiszen személyenként találhatók megoldások a fiatalok tanulási és egyéb problémájára.
- A fiatalok kapcsolati hálójuk bővül. Kapcsolatteremtési, kommunikációs képességeik fejlődnek. Kreativitásuk, alkotóképességük nagyobb teret kap.
- A marginalizálódás esélye csökken. Nő a reszocializáció esélye.
- A résztvevő partnerek munkájának minősége fejlődik.
- Fejlődik és terjed az a szemléletmód, mely szerint az egyéni bánásmód megvalósítása egy komplex megközelítést és módszertani repertoárt igényel.
- A diszkrimináció probléma kezeléséhez szükséges szaktudás bővül és szélesebb körben terjed.
- Módszertani repertoár és szemlélet formálás történik.
- Valódi gyakorlati megoldás alakul ki az integrált képzés és gondozás területén.
- Az oktatási rendszer fejlődik, az abból kimaradókért való felelősségvállalás szintjében és ellátásuk mértékének fejlesztésében.
- Megtörténik a figyelem felhívása a probléma súlyosságára és megoldatlanságára, kivezető utak megfogalmazása kínálása.
- Fejlődik a helyi ellátás, fejlődnek az intézmények.
- Csökkennek a célcsoporttal kapcsolatos előítéletek.
- Egy gyakorlati szemléletű együttműködés alakul ki.
- A partnerek, intézmények közötti folyamatos kommunikáció és konzultáció jön létre.
- Az integrációs szemlélet fejlődik..
- Bővül az ellátó rendszer repertoárja.
- Az új intézmény hiánypótló funkciót tölt be a jelenlegi magyarországi intézményrendszerben.
- A program minta lehet az együttműködésére, az együtt gondolkodásra és konkrét cselekvésre.

A program szélesebb körű társadalmi, szemléletformáló hatásai:

- olyan embereket, társadalmi csoportot tesz képessé normális életvitelre, akik e nélkül képzetlenül és munka nélkül élnének, ez a hatás a társadalomnak- az emberi hasznokon túl- pénzben is jól kifejezhető nyeresége;
- a program formálja a közvélemény gondolkodásmódját, csökkenti az előítéleteket
- a tudatos módszer terjesztés, a nyitottság a látogatók folyamatos fogadása révén a program része a segítő szándékú emberek, szakemberek képzésének, motiválni képes az érdeklődőket, a segítőket;
- megszűnhetnek azok a "falak", melyek erősítik és gerjesztik az ismeret hiányában gyökerező gyűlölködést;
- egy toleráns magatartást mintáz és közvetít a diszkrimináció áldozatainak irányában;
- egy új intézmény-modell alakulhat ki, mely hiányzik a jelenlegi ellátó rendszerből ;
- csökkenhet a hátrányos helyzetű rétegek alulképzettsége-

A partnerségre gyakorolt hatások, lehetséges eredmények:

A résztvevő szervezetek mindegyikére jellemző, hogy fejlődésük egyben a célcsoport fejlődését is jelenti, hiszen e szervezetek elsősorban klienseiktől működnek. A szervezetekben dolgozó segítők és az ő munkájuk fejlődése mindig együtt jár a kliensek fejlődési esélyeinek növekedésével. A program végrehajtása jellegénél fogva feltétlenül fejleszti a szervezetek menedzsment képességeit, s akár kapacitásait. Hiszen a program lebonyolítása sok olyan plusz és új feladattal jár, amit eddig nem végeztünk. Tapasztalataink is azt mutatják, hogy a több partnerrel dolgozó projekt lebonyolítás mindig megmozdítja a

szervezet egészét. A résztvevő partnerek tekintetében egyértelmű fejlődést várunk e tekintetben.

A projekt eredményeként Devbrecenben létrejön egy olyan team, mely képes megalapítani és működtetni egy személyközpontú oktatást és gondozást végző középiskolát. Ennek működtetésében a partnerség a jövőben is közösen vesz részt. A közös módszertan alkalmazása miatt mód nyílik arra is, hogy az érintett fiatalok szükség esetén rövidebb-hosszabb időre kiszakadjanak helyi környezetükből, ami sokszor a változás, fejlődés kulcsa.

A projektben résztvevő minden szervezet számára új lehetőségeket jelent e követő iskola kialakítása, mivel az ellátás nagyobb haékonyaságó, az elérhető marginalizálódott fiatalok száma növekszik, a stábok, munkatársak folyamatosan megoszthatják egymással tapasztalataikat.

Az összefogással és bővüléssel erőteljesebb hatásokat lehet elérni a szakmapolitikában és érdekérvényesítésben is.

III.5.3. Milyen katalizátor hatása lesz a projektnek? Lát-e lehetőséget a projekt eredményeinek megsokszorozódására, illetve kiterjesztésére?

Tervezett projektünk eleve tartalmazza a fejlesztés, az átadás és a kiterjesztés szemléletét és feladatát. A projekt az integrált, személyközpontú, segítő pedagógia átadását és új helyszínen történő működtetését valósítja meg. Végeredményként egy új iskola alapítására kerülhet sor. Ezen iskola létrehozása valószínűsíthetően nagy hatással lesz a régió helyzetére. Hosszabb távon újabb követő iskolák jöhetnek létre.

A partnerek együttműködése hosszú távon folytatódhat. Adott esetben kövekező lépésben közösen képezhetnek ki újabb teameket. Közösen kezdeményezhetnek változtatásokat a szakpolitikában. Újabb projektek keretében együttes erővel kezdeményezhetik újabb követő iskolák létrehozását más régiókban is.

A program egy kiterjesztési mintát kíván létrehozni, melynek tapasztalatait összegzi, majd a későbbiekben tovább terjeszti, e munkát beleolvasztva saját tevékenységébe. A Tanoda-módszer bárhol alkalmazható marginalizálódott ifjúsági csoportok kezelésében. Működési módja egészében vagy akár elemeiben is átvehető, tanulható, alkalmazható. (Bizonyos elemei hagyományos iskolai keretek között is megvalósíthatók.) Ugyanakkor a módszer alkalmazásának egyik alapvető kritériuma egy létszám korlát, ezért is látjuk a bővítés, terjesztés módját elsősorban a több, hasonló iskola létrejöttében, ill. a Tanodában gyakorlatban megvalósuló pedagógiai gondolkodásmód terjesztésében lehetségesnek. Ez a bővítés - az évente növekvő túljelentkezők száma, s az esetek súlyosbodása miatt is -, úgy véljük, sürgető igény! S ugyanígy sürgető igény lenne a hagyományos módon működő iskolákban felfigyelni az integrációs szemlélet hiányára, s a diákok eltávolítása helyett azok megtartására törekedni. A Belvárosi Tanoda 17 éves működése során igen sok gyakorlati és elméleti tapasztalatot halmozott fel. Kialakult egy speciális tudás - pedagógia, segítő-oktató foglalkozás, esetkezelési gyakorlat -, mely alkalmazható marginalizálódott fiatalok elsősorban iskolai keretek közötti kezelésében. E szélesebb körű kezelés megvalósításának érdekében (is) gondolta végig a Tanoda stábja eddigi munkája tapasztalatait és eredményeit, fogalmazta meg szellemi kapacitását és elképzeléseit egy képzés elindítása érdekében. E szemléletmód és szaktudás megjelenését és bevezetését a pedagógusképzésben is sürgetőnek és indokoltnak tartjuk. Elképzelésünk alapgondolata, hogy a marginalizálódott fiatalokkal való integrált foglalkozást - a speciális segítő-fejlesztő pedagógiát - kizárólag gyakorlati tapasztalatokon alapuló, saját élményű tanulással érdemes elsajátítani. Ehhez szükséges egy olyan intézmény működése - egyben a szakmai képzés központja -, ahol az elsődleges tevékenység e célcsoport komplex ellátása. Az ott dolgozó segítő-oktatók pedig vállalják a kiképzést. A képzés elméleti és gyakorlati jellegű, segítő szakpedagógussá válást jelent. Egy

ilyen képző központ szerepét láthatná el a Belvárosi Tanoda megfelelő működési feltételek esetén.

A résztvevő szervezetek feladata a szakmai látogatók folyamatos fogadása, az alkalmazott módszerek folyamatos terjesztése, terepgyakornokok fogadása. Ez a leghatékonyabb módja a megsokszorozódásnak. Az érdeklődők számára meg tudunk valósítani egy folyamatos konzultációs lehetőséget a jövőben.

A projekt eredményei már a magvalósulás alatt is a célcsoport érdekeit szolgálják. Az együttműködéstől elsősorban az ő ellátásuk fejlődését reméljük, érteve ezt egy tágabb szakmai viszonylatban is. Nem csak azt reméljük, hogy saját munkánk fejlődik, de azt is, hogy fejlesztő gondolatokat leszünk képesek megfogalmazni a rokon szervezetek számára. Ennek terjesztését feladatunknak tartjuk, egyfajta misszióként értelmezzük.

III.5.4 Hogyan biztosított a projekt eredményeinek fenntarthatósága?

Mutassa be a rövid- és hosszú távú hatásokat az alábbi három szempont szerint:

- a) Pénzügyi szempont (Hogyan fogják a tevékenységet finanszírozni a támogatás végét követően?)

A projekt hosszú távú célja egy követő középiskola megalapítása és működtetése Debrecenben. Az iskola normatív finanszírozásból működik, az épületben kiegészülve más szociális szolgáltató intézményekkel. A Tanoda munkatársai a szupervíziós feladatokat beépítik munkakörükbe.

Ugyanakkor az összefogással jóval nagyobb eséllyel fogunk tudni elérni kiegészítő támogatásokat, pl. mindkét intézmény számos tanulója után igényelheti a „speciális bánásmódot igénylő tanulók” után járó kiegészítő normatívát.

A fenntartó Alapítványok pedig továbbra is részt vesznek pályázati projekteken.

- b) Intézményi szint (A projekt végére létrejönnek-e azok a struktúrák, amelyek lehetővé teszik a tevékenységek folytatását? Lesz-e helyi "gazdája" a projekt eredményeinek?)

A projekt végére létrejönnek-e azok a struktúrák, amelyek lehetővé teszik a tevékenységek folytatását? Lesz-e helyi "gazdája" a projekt eredményeinek?)

A projekt eredményének helyi gazdája a debreceni Sztertelen Egyesület lesz. A kiképzés a helyi szervezeti struktúra létrehozását is érinti és azt is kidolgozzuk a futamidő alatt, milyen rendszerben és módszerekkel fog a két intézmény együttműködni.

A főpartner szervezeti háttérstruktúrájának létszámát e projekt bevezetésével nem növeljük. A meglévő apparátusunk plusz feladatként végzi e munkát. Ilyen értelemben ez az apparátus a projekt lebonyolítása után is megmarad. Szervezetünk több pályázati programban vesz részt megalakulása óta, de különösen az utóbbi évekre jellemző, hogy nagy szakmai projekteket is végrehajtottunk. Ezért 1998-2000 között egy markáns szervezetfejlesztést hajtottunk végre, melynek egyik fő eleme volt, egy olyan szakértő háttérapparátus megteremtése, mely képes e programok lebonyolítására. Ez az apparátus elosztotta a feladatokat, és megfelelő képesítésekkel is rendelkezik e munkához. Úgy véljük a háttérapparátus fennmaradása biztosított és indokolt. E projekt futamideje alatt e tapasztalt menedzsment csoport feladata a debreceni partnerszervezet menedzsment képességeinek fejlesztése is. Ennek hasznos fóruma lesz az a projekt lebonyolító team, melyet a projekt lezárulta után is működtetni szándékozunk, s ez team lesz hosszú távon is az együttműködés koordinációját és forráskeresés- és teremtést végző munka csoport.

- c) Szakmapolitikai szint (Mi lesz a projekt strukturális hatása - pl. hozzájárul-e a szabályozás, eljárásrend, módszerek stb. javításához?)

Programunk fontos stratégiai elemeket tartalmaz.

Reményeink szerint a projekt hatással lesz a témával kapcsolatos gondolkodásmódra. Egyik célunk az előítéletek csökkentése a célcsoporttal kapcsolatban.

Szeretnénk meghonosítani a személy- és emberközpontúbb gondolkodásmódot a szakmában.

Hosszú ideje dolgozunk a Tanoda bizonyítottan hatékony módszereinek szakpolitikai elismertetésén és nagyobb mértékű finanszírozásán, mely tevékenységünk hatékonyabb lesz, ha az ily módon működő intézményi kínálat bővül.

A programban együttműködő szervezetek képviselői részt vesznek minden olyan fórumon, ahol e kérdésekben véleményt formálhatnak. Úgy hisszük együttműködésünk e területen is fontos eredményeket hozhat.

Jelen projektben megvalósuló kiképzés egyben egy olyan minta projekt is, melynek eredményeként egy gyakorlatban kipróbált képzési tematika és módszertan jön létre. Ennek segítségével a terjesztést a továbbiakban is folytatni kívánjuk, valamint javaslatot tehetünk a pedagógus képzésben történő alkalmazására.

Mivel mindannyian hosszú távú fennmaradásunkért dolgozunk, s úgy látjuk a civil szféra nagyon is megerősödött szakmailag, s pont ezért is küzd finanszírozási nehézségekkel, feladatunk, hogy e tekintetben is változásokat indukáljunk a szakmáért felelős állami fórumokon. A saját szakmapolitikánkat ez a tevékenység is jellemzi.